

DOI 10.31909/26168774.2019-(40)-15
УДК 94(41/99)

Володимир ЛЕВЧУК*

ПОРІДНЕНІ МІСТА ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ГРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ: ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ З ПОЗИЦІЙ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ

У статті розглядається процес становлення, розвитку та сучасний стан побратимських зв'язків регіонів, міст Одеської області з містами-побратимами Грецької Республіки. Аналізуються основні напрямки міжрегіональної міжнародної діяльності й удосконалення муніципального партнерства як складової культурної дипломатії. Автор розкриває особливості взаємодії в контексті історичних змін, наводить та охарактеризовує форми прояву міжнародного співробітництва між містами. Стрижневою ідеєю даної статті є положення про те, що формування та реалізацію ефективної політики співробітництва України з країнами ЄС не можна покладати тільки на вищі органи державної влади і управління, яким надано право визначати основні напрямки зовнішньої політики України. Необхідно більш активно залучати до цієї роботи, особливо в умовах агресивної російської пропаганди, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування. В умовах реалізації європейського вектора розвитку України особливо важливою є побратимська співпраця українських міст, котрі розміщені на прикордонних територіях із країнами-членами Європейського Союзу й виступають у ролі своєрідних „мостів” між сусідніми країнами. Визначається роль громадської ініціативи в культурній дипломатії та громадського моніторингу діяльності органів влади. Метою цього дослідження є з'ясування суті поняття культурної або м'якої дипломатії та міжрегіонального, муніципального партнерства, на прикладі співпраці районів і міст Одеської області з грецькими побратимами.

Ключові слова: міста-побратими, культурна дипломатія, побратимські зв'язки, Одеська область, Грецька Республіка, співпраця.

Постановка наукової проблеми та її значення. Співробітництво між окремими територіями поступово стає функцією місцевого самоврядування. В умовах незалежності новий імпульс отримали міжнародні зв'язки регіонів, міст із містами-побратимами і партнерами, що набули масового характеру та стимулювали розвиток міжмуніципального партнерства. У сучасній науковій літературі комплексного вивчення історичних, соціально-економічних, географічних, правових та інших аспектів розвитку побратимського співробітництва не проведено. Проблема побратимського співробітництва регіонів, міст як чинника культурної дипломатії є недостатньо дослідженою у науковій літературі. Проблематика є досить новою для сучасної України. У Радянському Союзі через наявність інформаційної завіси від решти світу, всебічного контролю та партійного диктату, міжнародне співробітництво міст-побратимів було заформалізованим. Проте проблеми існують і в сучасних умовах. Попри те, що міста України мають досить високий показник побратимських зв'язків (891 місто-побратим у 60 країнах світу), все ж відсутня чітка стратегія у практичній площині як з боку держави, так і органів місцевого самоврядування щодо ефективного ведення та розвитку співпраці із містами-побратимами, участі у спільних проектах, діяльності міжнародних організацій¹.

* Левчук В. – здобувач відділу історії міжнародних відносин та зовнішньої політики України, Інститут історії України НАН України, e-mail: lev4uk@ukr.net

¹ Богородецька О. (2014). Проблеми та перспективи формування побратимських зв'язків міст України та Польщі. Науковий вісник Одеський національний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців, Науки: економіка, політологія, історія. 2014. № 1 (209). С. 74.

Аналіз публікацій останніх років показує, що основні тенденції розвитку партнерських та побратимських відносин між регіонами, містами України та інших держав світу стали активніше висвітлюватися у науковій та публіцистичній літературі. Актуальним питанням постає дослідження ключових проблем та можливостей для реалізації побратимських зв'язків на практиці міжрегіонального та муніципального співробітництва, що зумовило вибір теми.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування результатів дослідження. Видатний політичний і державний діяч Німеччини, лауреат Нобелівської премії миру Віллі Брандт свого часу висловив думку: міжнародні відносини настільки важливі, що їх не можна віддавати на відкуп лише державним органам. Сьогодні вже стало нормою ділитися монополією державної дипломатії і сприяти зростанню і розвитку народної культурної дипломатії. Культурна дипломатія або м'яка дипломатія у сучасних умовах відіграє у державній політиці важливу роль з огляду на вплив у питаннях національної безпеки та міжнародного іміджу. У світовій політичній думці найбільш повним і точним вважається визначення яке належить американському науковцю Мільтонові Каммінгу: обмін ідеями, інформацією, предметами мистецтва, іншими аспектами культури з метою сприяння взаєморозуміння між народами, реалізації політичних і економічних цілей по ланцюгу «позитивний погляд – спонукання до більш тісних зв'язків – зміна громадських настроїв – запобігання, управління і уникнення конфліктів»². В Україні більш поширеною думкою є розгляд культурної дипломатії як заснування або полегшення таких обмінів з метою вироблення переваг на довгий термін, або ж підтримка національних інтересів, побудови відносин або посилення соціокультурного розуміння³. О. П. Розумна вважає за необхідне виділити два важливих завдання культурної дипломатії. На зовнішньому напрямі – забезпечення іміджу держави й успішності її міжнародної політики; на внутрішньому – зміна парадигми культури і реформування культурної політики, від чого залежить зміст і якість культурного продукту⁴. Для нас важливо показати, що Україна — це частина цивілізованого світу, у нас є спільне минуле та культурне надбання, ми розвиваємось і можемо спілкуватись на рівних. Сьогодні, в умовах агресивної **російської пропаганди, розкривати світу іншу Україну, а не країну-жертву, є пріоритетним:** потрібно завдяки культурній дипломатії створювати можливості для взаємодії між людьми, реалізовувати спільні культурні проекти, міжнародні програми обміну, розповідати про себе через мистецтво. При цьому система об'єктів культурної дипломатії включає кінематографію, музику, живопис, скульптуру, виставкову діяльність, наукові обміни, освітні програми, переклад літературних творів і та інше. До суб'єктів культурної дипломатії, як правило, відносять органи державного управління, неурядові організації, громадські об'єднання, приватні особи, зацікавлені в міжкультурних контактах.

Розглянемо місце та роль у культурній дипломатії регіонального і муніципального співробітництва на прикладах руху поріднених міст Одеської області та Грецької Республіки. У СРСР під жорстким контролем держави і компартії народна дипломатія була зведена до діяльності Всесоюзного товариства культурного зв'язку із закордоном, а з 1958 року, Союзу радянських товариств дружби і культурного зв'язку із зарубіжними країнами і підпорядкована зовнішньо політичним завданням держави. Рух поріднених міст був однією зі складових їх діяльності і Одеса стояла біля його витоків. На початок 1990-х років місто мало побратимські зв'язки з 15 містами світу, але нажалі ні одного в Греції. Поява на політичній мапі Європи незалежної України кардинально змінила

² *Cultural Diplomacy, Political Influence, and Integrated* (2009). *Strategy. Strategic Influence: Public Diplomacy, Counter propaganda, and Political Warfare* /Ed. by M. Waller. Washington: Institute of World Politics Press. P. 19, 74.

³ Луценко А.В. (2011). «М'яка сила» в сучасній геополітиці. Київ. С. 73.

⁴ *Політика культурної дипломатії: стратегічні пріоритети для України: зб. наук.-експерт. матеріалів.* За заг. ред. О. П. Розумної, Т. В. Черненко. К. : НІСД, 2016. 92 с.

розвиток і підходи до міжрегіонального і муніципального співробітництва. Ліквідація державної монополії на культурну діяльність, децентралізація міжнародного культурного простору, поява значної кількості громадських організацій, приватних кампаній, які діють у площині культури та науки, інших факторів дала можливість збільшити кількість міст-побратимів та на якісно новому рівні розвивати міжнародне співробітництво. Розвиток побратимських і партнерських відносин став надбанням не тільки міста Одеси (має 23 побратима і 16 партнерів з 29 країн)⁵. В Одеській області три райони, один район міста Одеси, 16 міст і містечок підписали договори про побратимство або партнерство з 66 містами 15 країн світу.

Сьогоднішня тенденція інтеграційних процесів у Європі показує зростання впливу регіонів на ефективність функціонування національних економічних систем й активізацію міждержавних і міжрегіональних зв'язків. Необхідно зауважити, що сучасний етап міжрегіонального співробітництва можна визначити як період становлення або початковий – це період пошуку контактів, констатації намірів і тому укладені угоди не завжди переростають у конкретні спільні проекти і справи, але сприяють накопиченню досвіду. Євроінтеграційні процеси слід також розглядати в контексті історії заселення та розвитку Одеського регіону. В кінці XVIII – на початку XIX століть в результаті декількох переселенських хвиль тут сформувались поселення болгар, молдаван, гагаузів, німців, греків, албанців, сербів, росіян, швейцарців. На території сучасної Одеської області виникають близько 200 таких поселень болгар, молдаван, 100 німців-колоністів, десятки грецьких та гагаузських. Переселенці-колоністи принесли свою національну культуру, ментальність, побут і мову та зумовили самотність етнокультурного розвитку краю. Сьогодні на території регіону діють біля 50 всеукраїнських, обласних національно-культурних товариств, об'єднань. Найбільш масовою (біля 1650 членів) і активною є Одеська обласна община греків ім. Г. Г. Маразлі. Зумовлено це також тим, що на території Одеської області згідно Всеукраїнського перепису населення за 2001 рік проживає більше 2000 греків.

Побратимські зв'язки установили міста Одеса з містом Пірей та Кілія з містом Фарсала. Договір про побратимство був підписаний 23 березня 1993 року в м. Одесі головою виконкому Леонідом Чернегою та мером Пірея Стеліосом Логофетісом. 24 квітні 2018 року в Кілії відбулось підписання угоди про співробітництво та побратимство між містами, що було закріплено підписами мера Фарсали Аріса Карахалюса і міського голови Кілії Тетяни Бойченко. Побратимські відносини 6 вересня 2010 року були офіційно закріплені угодою про співробітництво та культурний обмін між мерією м.Лєфкада та Приморською районною державною адміністрацією м.Одеси. Так, першим бургомістром Одеського міського магістрата від грецької громади у 1796 році був обраний Теодор Флогайіс – виходець з о. Лєфкада. Одеська обласна рада підписала Меморандум взаєморозуміння щодо співробітництва між Одеською обласною радою та губернаторством області Серрес (29 жовтня 2008 року, м. Серрес), Меморандум взаєморозуміння щодо співробітництва між Одеською обласною радою та губернаторством області Драми (31 жовтня 2008 року, м. Драми), Меморандум щодо співробітництва між Одеською обласною радою та губернаторством області Салоніки (29 жовтня 2008 року, м. Салоніки)⁶. Автор цієї статті безпосередньо підписав угоду про побратимство Овідіопольського району з номом Іматія (16 серпня 2009 року) та договір про наміри співробітництва між м. Науса та Дальницькою об'єднаною територіальною громадою Овідіопольського району (21 червня 2018 року). Основними формами співпраці міст-побратимів та регіонів є листування між обласною, міською владою, обмін делегаціями регіональних і муніципальних властей, молодіжними і професійними групами, творчими колективами та фахівцями міського господарства. В останні роки починають розвиватися такі форми як проведення спільних бізнес-форумів, конференцій,

⁵ Одеська міська рада. Офіційний сайт. URL: <http://omr.gov.ua/ua/council>

⁶ Офіційний сайт Одеської обласної ради. URL: <http://oblrada.odessa.gov.ua>

обмін виставками і концертними програмами, виставами. Підтвердженням інтенсивності культурних обмінів може слугувати діяльність у 2018 році: спільно з грецькими побратимами було організовано і проведено, по результатам пленера, виставку «Афіни – Пірей – Одеса» до 25-річчя встановлення побратимських відносин, де було представлено більше 30-ти робіт в техніках олійного і акварельного живопису, фотографії; концерти музичних ансамблів з Греції «Art Various», «Transcription Ensemble», « Palette Ensemble » – учасник XVIII фестивалю «Odessa JazzFest 2018»; презентацію книжок «Теметерон» і «К. Кавафіс. Вибране»; прочитано грецькими та українськими лекторами сім лекцій; Панайотіс Папуціс (Греція) став учасником «Odesa Photo Days 2018» та інше.

Міста Одеса, Южний, Чорноморськ і Пірей, Салоніки, Кавала активно співпрацюють в рамках Міжнародного Чорноморського клубу (МЧК)⁷. Клуб був створений 5 грудня 1992 року на I-й Асамблеї в Одесі (на теперішній час у складі 28 міст Чорноморського басейну). Головною метою створення Клубу є вирішення спільних завдань, пов'язаних із Чорноморським узбережжям, координація соціально-економічного, екологічного, культурно-освітнього розвитку в Чорноморському регіоні. Значним є список проектів та програм, ініційованих та проведених українськими містами членами МЧК. В культурологічній сфері – це Міжнародний театральний фестиваль «Homo ludens», фестиваль «Морський коньок», міжнародне свято «Музи Ольвії», міжнародний симпозіум живопису і графіки за участю художників із міст-членів МЧК та інші⁸. В 2006 році була реалізована ідея муніципалітету Одеси щодо створення та публікації Чорноморського енциклопедичного словника, правда тільки російською мовою, для вручення кожному місту-члену Клубу.

Важливу роль в налагодженні культурних зв'язків відіграє Філія Грецького Фонду Культури яка була відкрита в місті Одесі у вересні 1994 року, за рішенням Адміністративної Ради Фонду і на підставі дозволу Міністерства Юстиції України (реєстраційний номер 27 від 8 квітня 1994 р. Директор філії – пан Софроніс Парадісопулос)⁹. Міська рада Одеси надала філії три будівлі з символічною орендною платою, одне з яких історично належало Григорію Івановичу Маразлі, де жили греки і збиралися члени товариства «Філікі Етерія».

Фонд організовує виставки, концерти, театральні вистави, лекції, семінари, наукові конференції, диспути, музичні вечори; бере участь в акціях, ювілеях, тижнях театру, кіно і музики; поширює грецьку мову шляхом викладання її у філії, школах, гімназіях, університеті з наданням матеріалів, підручників та інших навчальних посібників; пропагує грецькі книги, представляючи їх авторів, підтримує перекладацьку діяльність, бере участь у міжнародних виставках книг; демонструє грецьке кіно; видає книги, каталоги заходів; розвиває освітню та культурну діяльність у навчальних та інших закладах зарубіжжя у співробітництві з місцевою владою та об'єднаннями греків України; підтримує фінансово творчі, видавничі, наукові та інші проекти. Філія сприяє встановленню прямих контактів і культурних обмінів між Україною та Грецією.

З часу відкриття при філії функціонує музей «Філікі Етерія», зали для проведення різноманітних заходів, а також бібліотека з читальним залом. В даний час ведеться активна робота з реконструкції та розробки документації музейної експозиції за участю грецьких та українських фахівців, пошуку нових музейних експонатів та інформаційних матеріалів. У філії працюють курси з вивчення новогрецької мови кількох рівнів (навчається біля 70 дорослих та 16 дітей), відкрито єдиний на території України екзаменаційний центр для одержання міжнародного сертифіката про знання грецької мови. Створено Хор грецької пісні (1998 рік) й танцювальний колектив (в січні 2003 року). Хор «Еллада» дипломант двох інтер-етнічних Міжнародних фестивалів

⁷ Воротнюк М. О. *Шляхи активізації діяльності України у Міжнародному Чорноморському Клубі (МЧК) Стратегічні пріоритети.* №2(3). С. 45.

⁸ Там само. С. 47.

⁹ Філія Грецького фонду культури. URL: <http://hfcodessa.org.ua>

придунайських держав (1999 – м. Галац, Румунія; 2001 – м. Ізмаїл, Україна). У квітні 2004 року хор разом з оркестром народних інструментів Одеської державної музичної академії ім. А. В. Нежданової взяв участь у програмі культурних заходів м. Волоса (Греція), а у липні на запрошення Музичного товариства м. Ерміоні (Греція) – у XIII «Хорових зустрічах».

Співпрацюючи з організаціями і окремими особами, філія надає підтримку різним навчальним, науковим, видавничим та іншим програмам. Доробком спільної праці з Державним архівом Одеської області стали 7 виставок, 10 наукових та науково-довідкових видань, десятки статей та 9 наукових конференцій. Перлиною видавничої діяльності стали 7 томів «Греки Одеси: іменний покажчик по метричних книгах Одеської Грецької Свято-Троїцької церкви».

З 2016 року організація «Фонд Бумбураса» займається благодійною допомогою у сферах освіти, охорони здоров'я, екології, соціального захисту, культури та мистецтва, науки і спорту. Традиційно кожен рік фонд проводить святкування на Грецькій площі Великодня (Пасхи) по грецьким традиціям; заходи, у тому числі парад грецької діаспори, до Дня незалежності країни, краєзнавчий конкурс «Дух Еллади в історії Одеси», переможці якого нагороджуються поїздкою на острів Лимнос. В планах фонду реставрація історичних місць Одеси, створення Грецького парку. 2 вересня 2018 року відбулось відкриття частини Грецького парку – арт-зони. На заході були присутніми представники міської влади та гості з Греції. Основним архітектурним елементом арт-зони став фонтан в формі людського обличчя, створеного відомим одеським скульптором Михайлом Ревою. Також тут стоять чотири копії всесвітньо відомих античних витворів мистецтва – скульптури Посейдона і трьох копій статуй із знаменитого музею Акрополя. Парк було визнано однією з кращих практик міжкультурної взаємодії.

Потрібно відзначити, що ще однією з відзнак побратимства стало закріплення назв у топоніміці міст, установа пам'ятних знаків. В Одесі – це Грецькі вулиця, площа і парк, у Піреї – головна міська площа названа «Одеською». У 2005 році на Думській площі було відкрито пам'ятний знак містам побратимам і партнерам, а у 2015 році у Грецькому парку була закладена алея символів міст-побратимів – відкрили перголу з лавкою-символом та висадили йокогамську троянду, наступного року – розмістили лавку від німецького побратима та висадили троянди сорту «Регенсбург». Голова Національної туристичної асоціації України Іван Липтуга запропонував встановити пам'ятні знаки, виконані у вигляді туристичного логотипу Одеси у 193 країнах світу. В 2019 році перші чотири якоря відправляються у міста-побратими Марсель (Франція), Пірей (Греція), Стамбул (Туреччина) та Регенсбург (Німеччина).

Нові умови розвитку інтеграційних процесів, зростання ролі культурної дипломатії зумовлюють потребу удосконалення системи побратимських та партнерських зв'язків міст побратимів по наступним напрямкам:

- приведення національного законодавства в галузі міжрегіонального та муніципального партнерства до сучасних вимог;
- розробка та затвердження на сесіях місцевих рад програм розвитку міжнародних та побратимських зв'язків;
- розвиток контактів і взаємодії між містами-побратимами, містами-партнерами, використання можливостей міжнародних організацій і проектів;
- формування публічних програм співпраці місцевої влади з громадськістю та ресурсна їх підтримка;
- залучення громадських організацій, приватних осіб, волонтерів до реалізації проектів культурної дипломатії;
- стимулювання партнерських відносин та міжнародної діяльності територіальних громад на державному рівні;
- виведення побратимських і партнерських відносин регіонів, міст на рівень складової державної культурної дипломатії;

- розвиток соціальної та туристичної інфраструктури;
- поширення досвіду регіонального і муніципального партнерства та надання йому загальнодержавного значення.

Одеська область – це регіон який увібрав у себе європейський дух, створив поліетнічний і полікультурний світ. Європейські традиції мають глибокі історичні корені і здатні впливати на діяльність та свідомість сучасних поколінь. Проведений аналіз показує, що Одеська область приймає активну участь в євроінтеграційних процесах через міжрегіональне та муніципальне співробітництво з регіонами, містами побратимами і партнерами та участь у міжнародних організаціях і проектах. Децентралізація міжнародного культурного співробітництва, поява значної кількості громадських організацій, волонтерський рух дали можливість вийти на якісно новий рівень. Міжнародна діяльність і побратимські зв'язки Одеської області і Грецької Республіки розвиваються інтенсивно і в перспективі мають усі можливості для подальшого розширення. Побратимські стосунки установили міста Одеса з містом Пірей та Кіпія з містом Фарсала, Одеська обласна рада підписала Меморандуми взаєморозуміння щодо співробітництва з губернаторствами областей Серрес, Салоніки та Драми. Важливу роль в налагодженні культурних контактів відіграє Філія Грецького Фонду Культури, благодійна організація «Фонд Бумбураса», Одеська обласна община греків ім. Г. Г. Маразлі. Об'єднання зусиль всіх учасників міжнародного співробітництва дозволяє вирішувати основні цілі культурної дипломатії: покращення поінформованості про Україну; формування позитивної уяви про нашу країну та її цінності, забезпечення розуміння наших ідей, прагнень і поглядів; залучення іноземних інвестицій та політичних партнерів для вирішення нагальних проблем. В той же час ми стикаємось з проблемами початкового періоду та новизни цього напрямку діяльності, а саме відсутня стратегія у практичній площині як з боку держави так і органів місцевого самоврядування. Недостатня спроможність останніх, особливо в фінансовому забезпеченні, щодо здійснення великих проектів у галузі міжрегіонального, муніципального співробітництва, низький рівень розвитку соціальної та туристичної інфраструктури тощо стають гальмуючими чинниками. Практика міжрегіонального та муніципального партнерства потребує подальших наукових досліджень.

REFERENCES

- Bogorodetskay O. (2014). Problemy ta perspektyvy formuvannay pobratymskykh zvyazkyv mist Ukrainy ta Polsky/[Problems and prospects of twin-cities formation between Ukraine and Poland] O. Bogorodetskay / Naukovy visnyk Odesky natsionalny ekonomychny universytet. Vseukrainska asociatsia molodyh naukovtsev. – Nauky: ekonomyca, politologya, istoriya, № 1 (209). p.74-78. [in Ukrainian].
- Cultural Diplomacy, Political Influence, and Integrated Strategy (2009) // Strategic Influence: Public Diplomacy, Counter propaganda, and Political Warfare /Ed. by M. Waller – Washington: Institute of World Politics Press, 213 p. [in English].
- Filiya Gretskego fondu kultury.[Branch of the Hellenic Foundation for Culture] – <http://hfcodessa.org.ua/> [in Ukrainian].
- Lutsenko A.V. (2011) «Mayka syła» v suchasny geopolitycy. /[«Soft Power» in modern geopolitics.]. A.V. Lutsenko G.A. Picorsca– K., 216 p. [in Ukrainian].
- Odeskay mystka rada. Oficyny sayt [Odessa City Council] – <http://omr.gov.ua/ua/council> [in Ukrainian].
- Odeskay oblasna rada. [Official site of the Odessa Regional Council] – <http://oblrada.odessa.gov.ua> [in Ukrainian].
- Polityca kulturnoy dyplomatiy: strategichny priorytety dlay Ukrainy (2016) [The policy of cultural diplomacy: strategic priorities for Ukraine]. / zb nauk.-expert. materyalyv / za zag. red. O.P. Rozumnoy, T.V. Chernenco – K. : NICD, 92p. (ser. «Gumanytarniy rozvytok» vyp. 5) – http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/kult_dyp-cd7f1.pdf [in Ukrainian].

Vorotnuk M.O.(2007) Shlayhy aktivizatsiy diaylnosty Ukrainy u Mishnarodnomu Chornomorskому Cluby (MCC) [Ways of expansion of Ukraine's activity in the International Black Sea Club]. /Strategychny priorytety, № 2(3). p.45-50. – old.niss.gov.ua/book/strpryor/3/06.pdf [in Ukrainian].

Levchuk V. Twin-cities of the Odesa region and Greece Republic: features of interaction in terms of cultural diplomacy

Odesa Oblast is a region that absorbed European spirit and created multi-ethnic and multicultural world. European traditions have deep historical roots and can influence the activity and consciousness of modern generations. The analysis shows that Odessa Oblast takes an active role in European integration processes through interregional and municipal cooperation with regions, twin cities partnership and participation in international organizations and projects. Decentralization of international cultural cooperation, significant number of public organizations and volunteer movement made it possible to reach a qualitatively new level. International activities and twin-ties of the Odessa Oblast and the Hellenic Republic are progressing intensively and have all the possibilities for further expansion. Twinning relations were established between the city of Odessa and the city of Piraeus and Kilia with the city of Farsala, the Odesa Regional Council signed the Memorandums of Understanding on cooperation with the governorates of the regions of Serres, Thessaloniki and Drama. An important role in the establishment of cultural contacts is played by the Branch of the Hellenic Foundation for Culture, the Charitable Foundation «Buromuras Foundation», the Odessa Regional Community of the Greeks named after G. G. Marazli. Combining of the efforts of all participants in international cooperation allows to solve main goals of cultural diplomacy: raising awareness of Ukraine; formation of a positive image of our country and its values, providing understanding of our ideas, aspirations and opinions; attraction of foreign investments and political partners to solve urgent problems. At the same time, we are faced with the problems of the initial period and the novelty of this field of activities, namely, there is no strategy in the practical plane both by the state and local self-government bodies. The lack of capacity of local self-government bodies, especially in terms of financial ability, to implement large projects in the field of interregional, municipal cooperation, low level of development of social and tourist infrastructure, etc. become inhibitory factors. Thus the practice of interregional and municipal partnership requires further research.

Key words: twin-cities, cultural diplomacy, partnership, Odesa region. Hellenic Republic, cooperation.